

GEZ NR 44

KARTA ADRESOWA GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

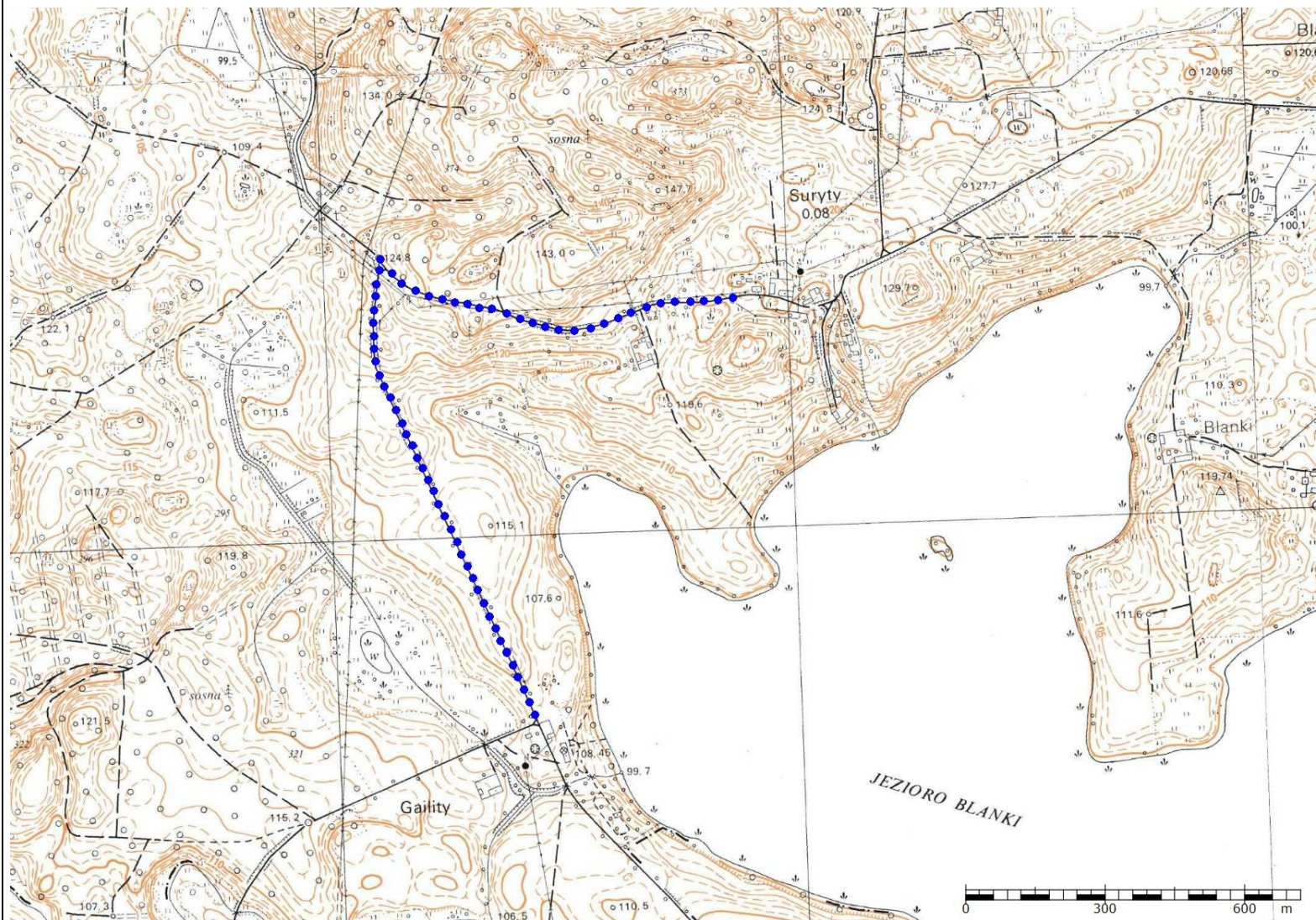
1. Nazwa: aleja przydrożna

2. Czas powstania: początek XX w.

3. Miejscowość:

Suryty-Gajlity

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację:

4. Adres: droga powiatowa Nr 1531N

5. Przynależność administracyjna:

województwo: warmińsko-mazurskie

powiat: lidzbarski

gmina: Lidzbark Warmiński (gmina wiejska)

6. Formy ochrony:

Rejestr zabytków: nie

Przebieg alei objętej ochroną

8. Historia, opis i wartości Aleja przydrożna lipowo-brzozowa wzdłuż drogi Suryty-Gajlity. Aleje wyznaczają trakty komunikacyjne. Obsadzano nimi drogi lądowe, wodne, trasy kolejowe oraz kanały. Do nasadzeń wykorzystywano głównie drzewa liściaste, jak lipy, dęby, klony, topole. Stosowano obsadzenia jednorzędowe lub wielorzędowe. Drzewa przydrożne miała za zadanie ochronę podróżnych przed deszczem, śnieżycami, palącym słońcem. W ciemnościach ułatwiały orientację na drodze. Chroniły także zwierzęta pociągowe przed pracą w trudnych warunkach. Jednocześnie wyznaczały granice i chroniły drogi przed zaoraniem przez właścicieli sąsiadujących pól. W Prusach Wschodnich aleje przydrożne sędzone były po lat 30. XX w. Współcześnie, aleje przydrożne stanowią jeden z charakterystycznych elementów krajobrazu kulturowego regionu. Są obok architektury sakralnej ikoną Warmii.	9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji Aleja zachowana w dobrym stanie, jednak w ubytkami w drzewostanie. Szczególnie cenny odcinek znajduje się przed wsią Gajlity. Wskazana diagnostyka dendrologiczna w celu oceny stanu zdrowotnego drzew tworzących aleję. Wszelkie działania przy zabytku mogą być prowadzone po uzyskaniu i na podstawie pozwolenia wydanego przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.	
	10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Dr Małgorzata Karczevska, 14.11.2023	11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)* * dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków